

I. Wprowadzenie

Przez prowadzenie działalności gospodarczej rozumie się systematyczną działalność wykonywaną samodzielnie przez przedsiębiorcę we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność w celu osiągnięcia zysku.

Przedsiębiorców w istocie dzieli się według działalności, którą prowadzą:

- a) osoba wpisana do rejestru handlowego,
- b) osoba, która prowadzi działalność na podstawie zezwolenia innego niż na prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów (punkty kontroli technicznej, bankowość, producenci energii elektrycznej oraz inni, w szczególności wymienieni w § 3 ust. 3 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej /živnostenský zákon/),
- c) osoba, która prowadzi działalność rolniczą i wpisana jest do ewidencji na podstawie odrębnych przepisów,
- d) osoba, która prowadzi działalność gospodarczą na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej.

Przedsiębiorcą może zostać zarówno osoba fizyczna, jak i prawna.

Na terenie RCz obcokrajowcy mogą prowadzić działalność na takich samych zasadach jak obywatele czescy.

W dalszej części odnośnie prowadzenia działalności gospodarczej uwaga zostanie poświęcona grupie przedsiębiorców wymienionych w punkcie d) rozdziału I.

II. Ramy prawne prowadzenia działalności gospodarczej

W Republice Czeskiej obowiązuje wiele przepisów prawa odnoszących się do działalności gospodarczej. Do podstawowych aktów prawnych należy kodeks handlowy (obchodní zákoník) regulujący kwestie związane z założeniem osób prawnych i stosunki między przedsiębiorcami oraz ustawa o prowadzeniu działalności gospodarczej (živnostenský zákon) regulująca stricte prowadzenie działalności gospodarczej. Inne przepisy prawa (ustawy i obwieszczenia) dotyczą już szczegółowo poszczególnych rodzajów działalności /prawo budowlane(stavební zákon), ustawa o odpadach (zákon o odpadech), o prowadzeniu działalności gospodarczej w turystyce (o podnikání v cestovním ruchu) itp./. Wszystkie te przepisy prawne są dla przedsiębiorców obowiązujące i należy ich przestrzegać. W większości przypadków ich przestrzeganie objęte jest nadzorem organów państwowych a ich złamanie może prowadzić do nałożenia sankcji.

Kolejną grupę przepisów stanowią Czeskie Normy Państwowe (ČSN). Te przepisy prawne nie są jednak dla przedsiębiorców obligatoryjne. Regulują one jednak wymogi, które przedsiębiorcy powinni spełniać a ich niedotrzymanie w przypadku wystąpienia zdarzenia nadzwyczajnego powoduje ściganie przedsiębiorcy przez organy państwowe lub sąd. Niektóre istotne części norm państwowych zostały wprowadzone do ustawodawstwa na mocy obwieszczeń (odpowiadających rangą polskim rozporządzeniom – przyp. tłum.) wydanych przez poszczególne ministerstwa resortowe, wiele spośród nich obowiązuje jednak tylko jako ČSN.

Działalność gospodarczą, jak wspomniano, regulują przede wszystkim następujące przepisy prawne:

- Ustawa o prowadzeniu działalności gospodarczej (Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání)
- Kodeks Handlowy (Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník)
- Kodeks Cywilny (Zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník)
- Kodeks Pracy (Zákon č. 65/1965 Sb. zákoník práce, zastąpiony od 1.1.2007 r. nową ustawą 262/2006 Dz.U.)
- Ustawa o ochronie przeciwpożarowej (Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně)
- Ustawa o ochronie konsumentów (Zákon č. 634/1991 Sb. o ochraně spotřebitele)
- Ustawa o podatku akcyzowym (Zákon č. 353/2003 Sb. o spotřební dani)
- Ustawa o podatku dochodowym (Zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu)

Ustawa o podatku od wartości dodanej (VAT) (Zákon č. 588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty)
Ustawa o składce na ubezpieczenia społeczne i składce na państwową politykę zatrudnienia (Zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti)
Ustawa o składce na powszechne ubezpieczenie zdrowotne (Zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění)
Ustawa o rachunkowości (Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví)
Ustawa o postępowaniu upadłościowym i układowym (Zákon č. 328/1991 Sb. o konkursu o a vyrovnání)
Ustawa o ochronie konkurencji (Zákon č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže)
Ustawa o uznawaniu kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji obywateli krajów członkowskich UE (Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států EU)
Przed wszystkim właśnie powyższe ustawy towarzyszą przedsiębiorcy przez cały czas prowadzenia działalności gospodarczej.

III. Działalność gospodarcza osób prawnych

Osoby prawne powstają w większości przypadków na podstawie stosunku umownego osób fizycznych, grup interesów i innych osób prawnych. Powstanie większości osób prawnych (spółek handlowych), ich działalność oraz odpowiedzialność za zobowiązania spółki reguluje kodeks handlowy – 513/1991 Dz. U. Spółkami są: jawna spółka handlowa, spółka komandytowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, spółka europejska oraz europejskie stowarzyszenie gospodarcze. Europejskie stowarzyszenie gospodarcze oraz spółka europejska są uregulowane również w ustawodawstwie Wspólnot Europejskich i odrębnych przepisach prawa.

Spółka powstaje z dniem, w którym zostaje wpisana do rejestru handlowego. Wniosek o wpis do rejestru handlowego należy złożyć przed upływem 90 dni od założenia spółki lub doręczenia zezwolenia na prowadzenie działalności (živnostenský průkaz) lub innego upoważnienia do prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli wniosek nie zostanie złożony w określonym terminie, nie będzie już później możliwe złożenie wniosku o wpis do rejestru handlowego na podstawie danego zezwolenia lub upoważnienia do prowadzenia działalności gospodarczej.

1) Jawna spółka handlowa (veřejná obchodní společnost"veř. obch. spol." lub "v. o. s."); Jeżeli firma zawiera imię i nazwisko choć jednego współnika, wystarczy w nazwie dopisek "a spol." („i spółka).

Co najmniej dwie osoby uzgadniają między sobą prowadzenie działalności pod wspólną firmą. Wspólnikiem jawnej spółki handlowej może być tylko osoba fizyczna, która spełnia ogólne warunki w zakresie prowadzenia działalności na podstawie ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej. Jeżeli współnikiem jawnej spółki handlowej jest osoba prawna lub powierzona przez nią osoba spełniają warunki jako członek v.o.s. - osoba fizyczna.

O założeniu spółki musi być sporządzona umowa spółki, zawierająca następujące elementy:

- a) firmę i siedzibę spółki,
- b) wskazanie współników poprzez podanie firmy lub nazwy i siedziby osoby prawnej lub imion i nazwisk oraz miejsca zamieszkania osoby fizycznej,
- c) przedmiot działalności gospodarczej prowadzonej przez spółkę.

Wniosek o wpis spółki do rejestru handlowego podpisują wszyscy współnicy. Należy do niego dołączyć umowę spółki. Oprócz wymienionych informacji zawiera ona również inne postanowienia, które określają np. prawa i obowiązki poszczególnych współników, wskazanie jednego współnika do prowadzenia spółki itd.

Za zobowiązania spółki wszyscy współnicy odpowiadają wspólnie i niepodzielnie całym swoim majątkiem.

2) Spółka komandytowa (komanditní společnost /"komanditní společnost", "kom. spol." nebo "k. s.").

Spółkę komandytową mogą założyć wspólnicy dwojakiemu rodzaju. Jeden lub kilku wspólników odpowiada za zobowiązania spółki do wysokości swojego niespłaconego wkładu wpisanego w rejestrze handlowym (komandytariusze) a jeden lub kilku wspólników całym swoim majątkiem (komplementariusze). Komplementariusz musi spełniać ogólne warunki w zakresie prowadzenia działalności na podstawie ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej i nie może istnieć żadna przeszkoda dla prowadzenia działalności. W przypadku, gdy komplementariuszem jest osoba prawna, prawa i obowiązki związane z udziałem w spółce komandytowej wykonuje jej organ statutowy, ewentualnie upoważniony przez niego przedstawiciel, spełniający wyżej wymienione warunki.

O założeniu spółki musi być sporządzona umowa spółki, zawierająca następujące elementy:

- a) firmę i siedzibę spółki,
- b) wskazanie wspólników poprzez podanie firmy lub nazwy i siedziby osoby prawnej lub imion i nazwisk oraz miejsca zamieszkania osoby fizycznej,
- c) przedmiot prowadzonej działalności gospodarczej,
- d) wskazanie, którzy wspólnicy są komplementariuszami a którzy komandytariuszami,
- e) wysokość wkładu każdego komandytariusza.

Wniosek o wpis spółki komandytowej do rejestru handlowego podpisują wszyscy wspólnicy. Należy do niego dołączyć umowę spółki.

Do prowadzenia spółki są uprawnieni tylko komplementariusze. We wszystkich pozostałych przypadkach komplementariusze podejmują decyzje wspólnie z komandytariuszami na podstawie większości głosów, przy czym każdy wspólnik ma jeden głos, o ile umowa spółki nie określa innej ilości głosów.

Minimalny wkład komandytariusza w kapitał podstawowy spółki wynosi 5.000 CZK, jeżeli umowa spółka nie stanowi inaczej. Organem statutowym spółki są komplementariusze.

3) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (společnost s ručením omezeným /„společnost s ručením omezeným“, „spol. s r.o.“, „s.r.o.“)

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zostać założona przez osoby fizyczne lub prawne. Założycielem może być również tylko jeden podmiot. Wspólników spółki może być maksymalnie pięćdziesięciu.

O założeniu spółki musi być sporządzona umowa spółki, zawierająca co najmniej następujące elementy:

- a) firmę i siedzibę spółki,
- b) wskazanie wspólników poprzez podanie firmy lub nazwy i siedziby osoby prawnej lub imion i nazwisk oraz miejsca zamieszkania osoby fizycznej,
- c) przedmiot działalności gospodarczej,
- d) wysokość kapitału podstawowego i wysokość wkładu każdego wspólnika oraz sposób i terminy wpłat wkładów,
- e) imiona i nazwiska oraz miejsca zamieszkania głównych „pełnomocników" (jednatel) spółki oraz sposób, w jaki reprezentują oni spółkę,
- f) nazwiska i miejsca zamieszkania członków rady nadzorczej, jeżeli zostaje powołana,
- g) wskazanie administratora wkładu,
- h) inne dane wymagane na mocy kodeksu handlowego.

Przed złożeniem wniosku o wpis spółki do rejestru handlowego całkowita wysokość wpłaconych wkładów pieniężnych musi wynosić wraz z wartością wniesionych aportów rzeczowych co najmniej 100 000 CZK. Wniosek o wpis spółki do rejestru handlowego podpisują wszyscy wspólnicy. Do wniosku o wpis do rejestru handlowego należy dołączyć:

- a) umowę spółki lub akt założycielski,
- b) dokument potwierdzający spełnienie obowiązków na podstawie § 111,
- c) opinię biegłego lub biegłych w zakresie wyceny aportów rzeczowych.

Osobę prawną na zewnątrz reprezentują „pełnomocnicy” (jednatele) spółki zgodnie z zasadami określonymi przez walne zgromadzenie oraz zapisanymi w rejestrze handlowym. Najwyższym organem spółki jest walne zgromadzenie, które obok innych praw i obowiązków określa:

- a) sposób zatwierdzenia statutu i jego zmian,
- b) mianowanie, odwołanie i wynagradzanie pełnomocników,
- c) mianowanie, odwołanie i wynagradzanie członków rady nadzorczej,
- d) zatwierdzenie umowy w sprawie wykonywania funkcji (§ 66 ust. 2),

Walne zgromadzenie zwołuje „pełnomocnik” raz w roku, o ile ustawa lub wspólnicy, mający co najmniej 10% udziału w kapitale podstawowym spółki nie stanowią okresu krótszego. W trakcie głosowania na walnym zgromadzeniu każdy wspólnik posiada jeden głos z tytułu każdego 1.000 CZK swojego udziału w kapitale podstawowym.

Minimalna wysokość kapitału podstawowego wynosi 200.000 CZK, co stanowi sumę wkładów wszystkich wspólników. Minimalny wkład wspólnika wynosi 20.000 CZK, przy czym wkład wspólnika może mieć również charakter niepieniężny.

Spółka odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem.

4) **Spółka akcyjna (akciová společnost / "akciová společnost", "akc. spol.", "a. s.")**

To spółka, której kapitał podstawowy wyrażony jest ilością akcji o określonej wartości nominalnej. Akcje podlegają objęciu, tzn. są oferowane na sprzedaż wszystkim potencjalnym nabywcom. Właściciel akcji nazywany jest akcjonariuszem. Akcjonariusz nie odpowiada za zobowiązania spółki.

Wniosek o wpis spółki do rejestru handlowego składa zarząd i podpisują go wszyscy członkowie zarządu. Sąd Rejestrowy zezwoli na wpis spółki do rejestru handlowego, jeżeli okaże się, że zgodnie z kodeksem handlowym

- a) należycie przeprowadzono posiedzenie walnego zgromadzenia, jeżeli jego przeprowadzenie jest obligatoryjne,
- b) nabywcy objęli całą wysokość kapitału podstawowego, ewentualnie wpłacili agio emisyjne i co najmniej 30% wartości nominalnej wszystkich akcji, których kurs emisyjny opłacany jest w formie pieniężnej lub wnieśli całość aportów rzeczowych,
- c) zatwierdzono statut spółki,
- d) w należyty sposób wybrano wszystkich członków zarządu i rady nadzorczej,
- e) statut spółki ani jej założenie nie są w sprzeczności z ustawą,
- f) ogłoszono publiczną ofertę akcji i prospekt emisyjny zatwierdzony przez Czeski Bank Narodowy, jeżeli chodzi o spółkę założoną w drodze publicznej oferty akcji.

Wniosek o wpis spółki do rejestru handlowego składa zarząd i podpisują go wszyscy członkowie zarządu.

Do wniosku o wpis do rejestru handlowego należy dołączyć:

- a) umowę spółki lub akt założycielski,
- b) publiczną ofertę akcji, odpis aktu notarialnego potwierdzającego procedurę powołania walnego zgromadzenia oraz odpis aktu notarialnego o decyzji walnego zgromadzenia w sprawie zatwierdzenia statutu, jeżeli spółka została założona na podstawie publicznej oferty akcji,
- c) prospekt emisyjny zatwierdzony przez Czeski Bank Narodowy przy zakładaniu spółki na podstawie publicznej oferty akcji, o ile wymagają tego odrębne przepisy prawne,
- d) opinię biegłego lub biegłych dotyczącą wyceny aportów rzeczowych, jeżeli kurs emisyjny akcji był opłacony wkładami rzeczowymi,
- e) inne dokumenty potwierdzające informacje, które mają zostać wpisane do rejestru handlowego.

Minimalny kapitał podstawowy spółki akcyjnej wynosi 2.000.000 CZK. Górna granica kapitału podstawowego nie jest określona.

Spółka odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem. Akcjonariusz nie odpowiada za zobowiązania spółki.

5) Jednostka organizacyjna (organizační složka)

Jednostka organizacyjna ma osobowość prawną. Jednostkę organizacyjną może założyć każda spółka prowadząca działalność gospodarczą i mająca siedzibę za granicą. Jedn. organizacyjna podlega jednak wpisaniu do rejestru handlowego.

Wpis do rejestru handlowego dotyczący jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa obejmuje:

- a) oznaczenie i siedzibę (lokalizację) przedsiębiorstwa lub jego jednostki organizacyjnej i REGON,
- b) przedmiot działalności przedsiębiorstwa lub jego jednostki organizacyjnej,
- c) wskazanie ustawodawstwa państwa, któremu osoba zagraniczna podlega, i jeżeli te przepisy nakazują wpis, to również ewidencje, do których osoba zagraniczna jest wpisana oraz numer wpisu,
- d) firmę lub nazwę osoby zagranicznej, jej formę prawną oraz wysokość opłaconego kapitału podstawowego w odpowiedniej walucie, jeżeli jest wymagany,
- e) dane podlegające wpisowi wymagane przez ustawę dotyczące organu statutowego lub jego członka,
- f) wpisywane, wymagane przez ustawę, dane dotyczące kierownika jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa oraz miejsce jego pobytu,

W przypadku przedsiębiorstwa osoby zagranicznej i jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa osoby zagranicznej, która ma siedzibę w którymś spośród krajów członkowskich Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, wpisowi do rejestru handlowego podlega:

- a) oznaczenie i siedziba (lokalizacja) przedsiębiorstwa lub jego jednostki organizacyjnej, jeżeli jest inna od nazwy lub firmy osoby zagranicznej oraz REGON,
- b) przedmiot działalności przedsiębiorstwa lub jego jednostki organizacyjnej,
- c) ewidencja, do której osoba zagraniczna jest wpisana, jeżeli jest ona wpisana, oraz numer wpisu,
- d) firma lub nazwa osoby zagranicznej oraz jej forma prawna,
- e) dane podlegające wpisowi wymagane przez ustawę dotyczące organu statutowego lub jego członka,
- f) wpisywane, wymagane przez ustawę, dane dotyczące kierownika jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa oraz miejsce jego pobytu,

6) Stowarzyszenie (zájmová sdružení)

W celu założenia stowarzyszenia niezbędne jest sporządzenie na piśmie umowy założycielskiej zawartej przez założycieli lub zatwierdzenie założenia stowarzyszenia na założycielskim posiedzeniu członków. O założeniu stowarzyszenia na takim posiedzeniu sporządza się protokół zawierający listę członków-założycieli stowarzyszenia wraz z ich imieniem i nazwiskiem (nazwą) oraz miejscem zamieszkania (siedzibą) oraz podpisami członków. Do umowy lub protokołu z założycielskiego posiedzenia członków należy dołączyć statut oraz wykaz osób uprawnionych do reprezentowania stowarzyszenia, które zostały wskazane przez założycieli lub na posiedzeniu założycielskim.

Statut stowarzyszenia określa nazwę, siedzibę oraz przedmiot działalności stowarzyszenia, stosunki majątkowe, powstanie i ustanie członkostwa, prawa i obowiązki członków, organy stowarzyszenia oraz określenie zakresu ich działalności, sposób rozwiązania stowarzyszenia i postępowanie z majątkiem po likwidacji. Członkostwo w stowarzyszeniu można uzależnić od pewnego wkładu członkowskiego.

Stowarzyszenie jest osobą prawną, która odpowiada swoim majątkiem za swoje nieuregulowane zobowiązania.

Stowarzyszenie zostaje umocowane wpisem do rejestru stowarzyszeń prowadzonego przez urząd krajowy właściwy według siedziby stowarzyszenia. Wpisowi do rejestru podlega nazwa i siedziba stowarzyszenia, przedmiot jego działalności, organy, reprezentujące stowarzyszenie oraz imiona i nazwiska oraz adresy stałego zamieszkania osób wykonujących ich działalność.

Do wniosku o wpis do rejestru dołączyć należy umowę założycielską lub protokół z założycielskiego posiedzenia członków oraz statut. Wniosek składa osoba upoważniona przez założycieli lub założycielskie posiedzenie członków.

7) Spółka pożytku publicznego (obecně prospěšná společnost / o.p.s.)

Świadczy na rzecz społeczeństwa usługi pożytku publicznego na z góry określonych i dla wszystkich użytkowników jednakowych warunkach a jej wynik finansowy (zysk) nie może zostać wykorzystany na korzyść założycieli, członków ich organów lub pracowników, ale należy go przeznaczyć na świadczenie usług pożytku publicznego, dla których spółka pożytku publicznego została założona.

8) Fundacja (nadace)

Fundacja lub fundusz fundacyjny to celowe stowarzyszenie majątkowe powołane i założone na podstawie ustawy 227/1997 Dz.U. o fundacjach i funduszach fundacyjnych w celu osiągnięcia celów ogólnego pożytku. Celem ogólnego pożytku jest w szczególności rozwój wartości duchowych, ochrona praw człowieka lub innych wartości humanitarnych, ochrona środowiska, zabytków kultury oraz tradycji i rozwój nauki, edukacji, kultury fizycznej i sportu.

9) Stowarzyszenie mieszkańców (sdružení občanů)

Kilka osób może się stowarzyszyć, by wspólnie przyczynić się do osiągnięcia uzgodnionego celu. Stowarzyszenia te nie posiadają jednak osobowości prawnej i nie są osobą prawną. W ramach stowarzyszenia osoby fizyczne prowadzą działalność samodzielnie i pod swoim własnym nazwiskiem. Jest to stowarzyszenie tymczasowe funkcjonujące przez okres trwania uzgodnionego celu.

10) Osoby fizyczne (fyzické osoby)

Każda osoba fizyczna może prowadzić działalność gospodarczą samodzielnie, pod swoim własnym imieniem i nazwiskiem. Osoby fizyczne pochodzące z krajów EU nie podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru handlowego. Prowadzą działalność gospodarczą pod swoim własnym imieniem i nazwiskiem. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mają osobowość prawną.

III. Działalność gospodarcza wymienionych podmiotów

W myśl ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej (živnostenský zákon) między prowadzeniem działalności przez osoby fizyczne a prawne nie występują większe różnice. Różnice występują jednak w zakresie innych przepisów prawa. Dotyczy to w szczególności zagadnień związanych z bezpieczeństwem pracy, prawem podatkowym oraz karnym.

Z punktu widzenia sposobu prowadzenia działalności na terenie RCz przez zagranicznych przedsiębiorców rozróżnić można:

A. Tymczasowe prowadzenie działalności w RCz

- Przedsiębiorca upoważniony do prowadzenia działalności na terenie swojego państwa (posiada zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej) może **tymczasowo** świadczyć usługi w zakresie swojego zezwolenia na terenie Republiki Czeskiej.
- Oznaczenie i dokumenty

Pomimo tego, że w ustawie o prowadzeniu działalności gospodarczej istnieje zapis, że w tym przypadku zagranicznych przedsiębiorców inne przepisy ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej nie dotyczą, zaleca się przestrzeganie tej ustawy, ponieważ podobne przepisy zawarte są również w innych ustawach (np. Ustawa o ochronie konsumenta, Kodeks Handlowy, Ustawa o wykroczeniach itd.).

Przedsiębiorca powinien być przygotowany do złożenia, na wezwanie organów kontroli, zezwolenia na prowadzenie działalności.

Zalecenie – złożyć również tłumaczenie na język czeski.

B. Stałe prowadzenie działalności gospodarczej na terenie RCz

a) **Przedsiębiorca posiada zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej** i na terytorium swojego państwa prowadzi działalność

- 1) może złożyć wniosek o wystawienie nowego zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej jako podmiot jej nieprowadzący, spełniając wszystkie warunki wymagane w celu założenia działalności /patrz punkt b) niniejszego akapitu/
- 2) zakłada jednostkę organizacyjną. Musi udokumentować, że na terytorium swojego państwa prowadzi działalność w danym zakresie.

b) **Przedsiębiorca zgłasza (składa wniosek) nową działalność gospodarczą na terenie RCz.**

W RCz można wyodrębnić cztery rodzaje działalności:

1. podlegające zgłoszeniu:

- **wolne** – rozporządzenie Rady Ministrów nr 140/2000 Dz.U.
- **rzemieślnicze** – załącznik nr 1 ustawy nr 455/1991 Dz.U.
- **powiązane** – załącznik nr 2 ustawy nr 455/1991 Dz.U.

2. koncesjonowane – załącznik nr 3 ustawy nr 455/1991 Dz.U.

Warunki dotyczące osób zagranicznych - ogólnie

- Wymagane dokumenty (potwierdzające pewne fakty), które zostały wydane w innym kraju, należy urzędowi ds. działalności gospodarczej (živnostenský úřad) złożyć w oryginale wraz z tłumaczeniem na język czeski.
- Osoba zagraniczna, zgłaszająca działalność na terenie RCz nie musi posiadać zezwolenia na pobyt na terenie RCz.
- Osoba zagraniczna, prowadząca działalność za granicą, może otworzyć na terenie RCz tzw. jednostkę organizacyjną swojego przedsiębiorstwa.
- Zagraniczna osoba **prawna** tworzy na terenie RCz jednostkę organizacyjną. Nie ma znaczenia, czy osoba prawna po swoim założeniu najpierw złoży wniosek o rejestrację w rejestrze handlowym a później o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności czy na odwrót.

1) Ogólne warunki dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej – osoby fizyczne:

- a – ukończenie 18. roku życia
- b – zdolność do czynności prawnych
- c - nieskazitelność

ad a) i b) - poświadczą się przedłożeniem ważnego paszportu osoby fizycznej

ad c) - poświadczą się przedłożeniem wyciągu z rejestru karnego RCz lub również dokumentem wydanym przez państwo, którego dana osoba jest obywatelem.

2) Szczególne warunki dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej

Kwalifikacje zawodowe

Rodzaje działalności wolne - nie określone

Rodzaje działalności rzemieślnicze

- 1) świadectwo ukończenia właściwego trzyletniego kierunku nauczania lub inny dokument potwierdzający należyte ukończenie trzyletniego kierunku nauczania i dokument poświadczający odbycie trzyletniej praktyki w zawodzie,
- 2) świadectwo o ukończeniu nauki na określonym kierunku średniej szkoły zawodowej, trwającym poniżej 4 lat oraz dokument potwierdzający odbycie trzyletniej praktyki w zawodzie,
- 3) świadectwo egzaminu maturalnego na określonym kierunku średniego technikum zawodowego lub średniej szkoły zawodowej lub liceum ogólnokształcącego z przedmiotami przygotowania zawodowego oraz dokument potwierdzający odbycie dwuletniej praktyki w zawodzie lub
- 4) dyplom, świadectwo lub inny dokument o ukończeniu studiów licencyjnych lub magisterskich na kierunku realizowanym na uczelni wyższej w danym zakresie kierunków nauczania oraz dokument o odbyciu rocznej praktyki w zawodzie,
- 5) dokument o uznaniu kwalifikacji zawodowych, wydany przez organ ds. uznawania kwalifikacji na podstawie ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych.
- 6) Dokument o uznaniu kwalifikacji zawodowych wydany przez organ ds. uznawania kwalifikacji zawodowych na podstawie ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowej /tj. ustawy nr 18/2004 Dz.U. o uznawaniu kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji obywateli krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz o zmian niektórych ustaw (ustawa o uznawaniu kwalifikacji zawodowych)/, (uznawanie dotyczy tylko dokumentów uzyskanych przez obywateli UE, EOG oraz Szwajcarii, ewent. RCz poza terytorium RCz)

Rodzaje działalności powiązane

Wymagane kwalifikacje zawodowe są wymienione w ustępie drugim załącznika nr 2 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej /živnostenský zákon/

Rodzaje działalności podlegające koncesjonowaniu

Wymagane kwalifikacje zawodowe są wymienione w ustępie drugim załącznika nr 3 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej, warunki w zakresie wydania koncesji wymienione są w kolumnie 3 a w kolumnie 4 opinia właściwego organu co do wydania koncesji, jeżeli jest ona wymagana

Zagraniczne osoby fizyczne, które za granicą nie prowadzą działalności gospodarczej a zamierzają ją prowadzić na terenie RCz powinny udokumentować następujące okoliczności:

- zgłaszają działalność gospodarczą - wniosek należy złożyć w urzędzie ds. działalności gospodarczej właściwym według miejsca pobytu na terenie RCZ, na które uzyskano zezwolenie a jeżeli nie można tego uczynić - według adresu miejsca prowadzenia działalności [na terenie ČR](#) Czech
- spełnienie ogólnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej
- według typu zgłoszonej działalności, spełnienie szczególnych warunków dotyczących kwalifikacji.
- dokument o prawie własności lub innym tytule do obiektów i lokali, w których prowadzona jest działalność gospodarcza

Zagraniczne osoby fizyczne, które za granicą prowadzą działalność gospodarczą a na terenie RCz tworzą jednostkę organizacyjną swojego przedsiębiorstwa powinny udokumentować następujące okoliczności:

- zgłaszają działalność gospodarczą - wniosek należy złożyć w urzędzie ds. działalności gospodarczej właściwym według jednostki organizacyjnej [na terenie ČR](#) RCz
- spełnienie ogólnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej (patrz punkt 1)
- dokumenty potwierdzające, że posiada ona przedsiębiorstwo poza terytorium RCz
- dokument o prawie własności lub innym tytule do obiektów i lokali, w których zlokalizowana jest jednostka organizacyjna osoby zagranicznej w RCz,
- imię, nazwisko, datę urodzenia (ewentualnie PESEL, jeżeli był w RCz przydzielony) oraz miejsce zamieszkania ustanowionego kierownika jednostki organizacyjnej,
- jeżeli powoływany jest „odpowiedzialny przedstawiciel” (odpovědný zástupce), udokumentowani podlega spełnienie przez niego ogólnych i szczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Nie musi on posiadać pobytu w RCz.

Zagraniczne osoby prawne, które za granicą prowadzą działalność gospodarczą a na terenie RCz tworzą jednostkę organizacyjną swojego przedsiębiorstwa, powinny udokumentować następujące okoliczności:

- zgłaszają działalność gospodarczą - wniosek należy złożyć w urzędzie ds. działalności gospodarczej właściwym według jednostki organizacyjnej [na terenie ČR](#) RCz
- wyciąg z rejestru handlowego lub pokrewnego, prowadzonego w państwie siedziby oraz dokument o tym, że jej jednostka organizacyjna na terenie RCz została wpisana do rejestru handlowego, o ile wpisano dokonano (ważność tych dokumentów wynosi 3 miesiące),
- dokumenty o prawie własności lub innym tytule do lokalizacji jednostki organizacyjnej osoby zagranicznej w RCz,
- obowiązkowo powołują „odpowiedzialnego przedstawiciela” (w pierwszym rzędzie jest to kierownik jednostki organizacyjnej, o ile spełnia warunki ustawy 455/1991 Dz.U.), podają jego dane i dokumenty potwierdzające, że spełnia on ogólne i szczególne (jeżeli jest to konieczne – patrz typy działalności) warunki prowadzenia danej działalności. W przypadku wolnych działalności gospodarczych, nie ma konieczności powoływania „odpowiedzialnego przedstawiciela”.

Centralne Punkty Rejestracji (urzędy ds. działalności gospodarczej)

W wyniku rozszerzenia kompetencji urzędów ds. działalności gospodarczej od 1.8.2006 r. przedsiębiorca w momencie rejestracji w Centralnym Punkcie Rejestracji (urząd ds. działalności gospodarczej/živnostenský úřad) może dokonać podstawowych czynności. Oprócz zgłoszenia działalności gospodarczej może dokonać zgłoszenia swojej działalności dla urzędu skarbowego, zakładu ubezpieczeń społecznych, zakładu ubezpieczeń zdrowotnych ewentualnie urzędu pracy. Jednolity formularz rejestracyjny (jednotný registrační formulář/JRF) przedsiębiorca może ściągnąć z internetu, wypełnić i złożyć w celu rejestracji. Przekazanie szczególnych części JRF do innych urzędów leży już w gestii urzędu ds. działalności gospodarczej. Takie postępowanie nie jest jednak obowiązkowe. Jeżeli przedsiębiorca wybierze bardziej skomplikowany wariant, może oddzielne zgłoszenia złożyć odrębnie w każdym właściwym urzędzie.

Przy wykorzystaniu JRF można zarejestrować się lub zgłosić:

W odniesieniu do urzędu ds. działalności gospodarczej:

- Zgłoszenie działalności gospodarczej / Wniosek o koncesję
- Zgłoszenie zmiany lub uzupełnienie danych wg § 49, ewent. § 56 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej /živnostenský zákon/)
- Wniosek o zamknięcie danego rodzaju działalności gospodarczej
- Zgłoszenie rozpoczęcia/zakończenia prowadzenia działalności w zakładzie
- Zgłoszenie zawieszenia prowadzonej działalności

- Zgłoszenie wznowienia działalności gospodarczej przez upływem terminu, na jaki działalność została zawieszona

W odniesieniu do urzędu skarbowego (finanční úřad):

Zgłoszenie podatkowe do ewidencji osób fizycznych

- zgłoszenie rejestracyjne do podatku dochodowego od osób fizycznych
- zgłoszenie rejestracyjne do podatku od wartości dodanej (VAT)
- zgłoszenie do podatku od nieruchomości
- zgłoszenie do podatku drogowego
- zgłoszenie do rejestracji kas fiskalnych
- zgłoszenie do rejestracji – wydzielone filie i zakłady
- zgłoszenie do podatku dochodowego jako płatnicy - podatku dochodowego z tytułu stosunku służbowego i pożytków funkcyjnych, podatku dochodowego naliczanego na podstawie specjalnej stawki podatkowej

Zgłoszenie podatkowe do ewidencji osób prawnych

- zgłoszenie rejestracyjne do podatku dochodowego od osób prawnych
- zgłoszenie rejestracyjne do podatku od wartości dodanej (VAT)
- zgłoszenie do podatku od nieruchomości
- zgłoszenie do podatku drogowego
- zgłoszenie do rejestracji kas fiskalnych
- zgłoszenie do rejestracji – wydzielone filie i zakłady
- zgłoszenie do podatku dochodowego jako płatnicy - podatku dochodowego z tytułu stosunku służbowego i pożytków funkcyjnych, podatku dochodowego naliczanego na podstawie specjalnej stawki podatkowej

W odniesieniu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Česká správa sociálního zabezpečení):

- zgłoszenie rozpoczęcia samodzielnie wykonywanej działalności gospodarczej
- zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalno-rentowego i chorobowego

W odniesieniu do urzędu pracy:

- zgłoszenie wolnego miejsca pracy, ewent. jego zajęcia (dotyczy osób fizycznych i prawnych)

W odniesieniu do zakładu ubezpieczeń zdrowotnych (zdravotní pojišťovna):

- zgłoszenie osoby ubezpieczonej (osoby fizycznej) o rozpoczęciu (lub ukończeniu) samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej

Po spełnieniu wymaganych warunków wydawane jest zezwolenie na prowadzenie działalności /průkaz živnostenského oprávnění/ (tj. potwierdzenie prowadzenia działalności /živnostenský list/ lub koncesja /koncesní listina/ - oba te dokumenty są dokumentami o mocy publicznej).

Powstanie prawa do prowadzenia działalności gospodarczej:

- Osoba fizyczna z dniem zgłoszenia.
- Osoba prawna z dniem wpisu do rejestru handlowego w zakresie objętym pierwszym przedmiotem działalności.
- W przypadku pozostałych rodzajów działalności z dniem zgłoszenia.

Terminy:

- Dla rodzajów działalności wolnych zezwolenie na działalność wydawane jest w ciągu 15 dni od doręczenia zgłoszenia działalności (jeżeli przedsiębiorca spełnia warunki określone w ustawie i nie istnieją przeszkody prowadzenia działalności)

- W sprawie wniosku o udzielenie koncesji urząd ds. działalności gospodarczej wydaje decyzję w ciągu 60 dni od dnia złożenia wniosku. Koncesję wydaje się przedsiębiorcy w ciągu 15 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji.
- Wniosek o wpis do rejestru handlowego należy złożyć przed upływem 90 dni od doręczenia zezwolenia na prowadzenie działalności (živnostenský průkaz), tj. potwierdzenia prowadzenia działalności /živnostenský list/ lub koncesji /koncesní listina

Oplaty:

- Zgłoszenie działalności (termin uiszczenia opłaty w dniu zgłoszenia) - 1 000 CZK
- Wniosek o wydanie koncesji – 2 000 CZK

Obowiązki w przypadku utworzenia zakładów:

Zakładem rozumie się obiekt, w którym działalność jest prowadzona. Zgodnie z ustawą o prowadzeniu działalności zakładem jest również kiosk, sklep na kółkach i obiekt podobnego typu służący do sprzedaży towarów lub świadczenia usług.

Przedsiębiorca musi w ramach prowadzenia działalności na terenie zakładu:

- zgłosić rozpoczęcie prowadzenia działalności w zakładzie urzędowi ds. działalności gospodarczej
- dostosować zakład do prowadzenia działalności gospodarczej (decyzja o odbiorze)
- dokonać oznaczenia zakładu
- zgłosić z wyprzedzeniem zamknięcie zakładu
- powołać osobę odpowiedzialną za działalność zakładu
- zapewnić obecność osoby znającej język czeski (słowacki) w zakładach, na terenie których prowadzona jest sprzedaż towarów lub świadczone są usługi na rzecz konsumentów
- na wezwanie urzędu ds. działalności gospodarczej udokumentować prawo własności lub użytkowania zakładu
- posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności (lub potwierdzenie) na terenie zakładu
- wydać na wniosek klienta dokumenty potwierdzające sprzedaż towarów lub świadczenie usług
- zapewnić, aby na terenie zakładu były do dyspozycji dokumenty potwierdzające sposób nabycia towarów lub materiałów
- przestrzegać obowiązków określonych na mocy ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej w stosunku do używanych towarów lub towarów bez dokumentów nabycia (zakup, przyjmowanie w zastaw, pośrednictwo w zakupie lub przyjęciu w zastaw) – w szczególności chodzi o działalność lombardów i bazarów
- zgłosić zakończenie prowadzonej działalności w zakładzie

Na podstawie wyżej wymienionych dokumentów przedsiębiorca może rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w pełnym zakresie. W trybie ciągłym powinien śledzić przepisy ustawy o działalności gospodarczej i innych ustaw, które bezpośrednio dotyczą prowadzonych rodzajów działalności.

Ważne linki

Ministerstwo Przemysłu i Handlu RCz	http://www.mpo.cz
Rejestr handlowy	http://www.justice.cz/cgi-bin/sqw1250.cgi/or/1_hled.sqw
Ewidencja działalności gospodarczej	http://www.rzp.cz/cgi-bin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJFND
Adresy urzędów ds.	http://www.finance.cz/home/firmy/seznamy/zivnostenske_urady/

działalności gospodarczej	
Czeska Inspekcja Spożywcza	http://www.czpi.cz/cz/index-cz.html
Znaki ochronne	http://www.trademark.cz/
Portal administracji publicznej	http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place
Urząd patentowy	http://isdvapl.upv.cz
Doradca BHP i ochrony przeciwpożarowej	http://www.vavservis.cz
Czeskie Normy Państwowe	http://www.vpmc.cz/normy/cleneni.php
Klasyfikacja działalności OKEČ	http://www.volny.cz/siak
Czeska Agencja Wspierania Handlu	http://www.czechtrade.cz/Global
Zakres rodzajów działalności	http://download.mpo.cz/get/26005/30684/327799/priloha001.pdf
Druki do wpisu do rejestru handlowego	http://portal.justice.cz/ms/ms.aspx?j=33&o=23&k=2299&d=47038
Ustawy i obwieszczenia	http://www.epravo.cz/v01/index.php3?s1=Y&s2=6&s3=1&s4=0&s5=0&s6=0